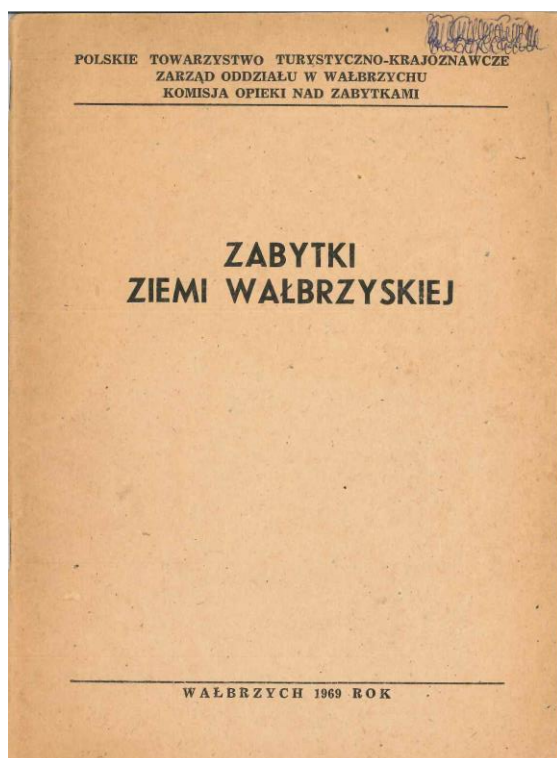


## Skarby z Pracowni (31)

### *Zabytki Ziemi Wałbrzyskiej*

W roku 1969 Komisja Opieki nad Zabytkami Zarządu Oddziału Polskiego towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Wałbrzychu wydała niewielką, bo liczącą jedynie 44 strony broszurkę pt. „Zabytki Ziemi Wałbrzyskiej”. Mirosław Przyłęcki, który opracował niniejszą publikację ograniczył terytorialnie opisywane zabytki do powiatu i miasta Wałbrzych. Jak pisze autor:

*Opis ważniejszych zabytków poprzedza krótki rys historyczny. W niektórych wypadkach podano cenniejsze elementy wyposażenia wnętrza budowli. Obok określenia zabytku architektonicznego podano w nawiasach grupę wartości według której obiekt został sklasyfikowany... .*



W katalogu zabytków urbanistyki, budownictwa i architektury oraz pomników walk i męczeństwa ułożono alfabetycznie opisy dotyczące poszczególnych miejscowości, a w każdej z nich opisano poszczególne wybrane obiekty. W większości są to świątynie, jednak poza nimi opisano także budynki mieszkalne, zamki, piece wapienne, gospody, pałace, wiatraki, młyny, cmentarze, pomniki, spichlerze, zabudowania gospodarcze, plebanie, sanatoria, kaplice, klasztory, szkoły, itp.

Jeśli chodzi o miejscowości, w których zostały opisane poszczególne obiekty to są to: Boguszów, Chwaliszów, Cieszów, Cisów, Dzieńmorowice, Glinno, Głuszycza, Gorce, Grzmiąca, Jabłów, Jedlina Zdrój, Jedlinka, Jugowice, Kolce, Kowalowa, Książ, kuźnice Świdnickie, Lubiechów, Lubomin, Michalkowa, Mieroszów, Modliszów, Niedźwiedzica, Olszyniec, Radosno, Rogowiec, Rybnica Leśna, Rybnica mała, Rzeczka, Sierpnica, Sokołowsko, Stare Bogaczowice, Struga, Szczawienko, Szczawno, Unisław Śląski, Walim, Wałbrzych, Zagórze Śląskie.

Oczywiście niektóre nazwy mogą różnić się od obecnych czy wręcz niektóre miejscowości są dzisiaj częścią składową większych jednostek. Warto jednak przyjrzeć się opisom poszczególnych obiektów, gdyż niektórych z nich dzisiaj już nie zobaczymy czy są one w bardzo złym stanie.

Do ciekawszych należą opisy rzadko spotykanych obiektów np.: kamiennych krzyży pokutniczych (pisownia oryginalna) w miejscowości Jabłów, dzwonnicy na cmentarzu w Jugowicach, zamek „Stary Książ” w parku Książno w miejscowości Książ, pomnik ułanów Legii Nadwiślańskiej na czerwonym Wzgórzu w miejscowości Struga, Lisiej sztolni w Wałbrzychu czy zamku Grodno w Zagórzu Śląskim. W opisie tego ostatniego znajdujemy:

*...Na dziedzińcu zamku znajdują się także nowe – XIX-to i XX-to wieczne zabudowania ośrodka turystycznego PTTK... .*

Krzysztof Tęcza